

Poruchy řeči nejen dospělých

TEXTY A ÚKOLY
K PROCVIČENÍ
VÝSLOVNOSTI

JOSEF ŠTĚPÁN

JULIE CADORINI

LUCIE SATORIOVÁ

edika.

Poruchy řeči nejen dospělých

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

**PhDr. et Mgr. Josef Štěpán, MUDr. Julie Cadorini,
Ing. Lucie Satoriová**
Poruchy řeči nejen dospělých – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Poruchy řeči nejen dospělých

Texty a úkoly k procvičování výslovnosti

PhDr. et Mgr. Josef Štěpán
MUDr. Julie Cadorini
Ing. Lucie Satoriová

edika.

Obsah

ÚVOD	5
1. RODINA	7
2. NAKUPOVÁNÍ	14
3. VLAK	19
4. METRO	24
5. AUTOBUS	28
6. MOBIL	33
7. TELEVIZE	37
8. POČÍTAČ	41
9. JÍDLO	46
10. VAŘENÍ	51
11. DIVADLO	56
12. MOŘE	61
13. KOLO	66
14. AUTO	71
15. LÉKAŘ	76
16. KNIHOVNA	82
17. DOMÁCÍ MAZLÍČCI	87
18. SPORT	92
19. ŠACHY	96
20. NÁDOBÍ, PŘÍBORY	101
21. HODINY	106
22. KLÍČE	110
23. BRÝLE	115
24. PENÍZE	120
25. PŘÁTELE	125
26. KONCERT	130
27. POČASÍ	135
28. PSACÍ POTŘEBY	140
29. HYGIENA	146
30. DOVOLENÁ	151
31. HUDBA	155

Úvod

Dovolujeme si předložit zpracování určitých metodických postupů pro zmírnění, eventuálně až eliminaci některých závad a poruch řeči. Tato publikace je prioritně určena pro práci s klienty s cévní mozkovou příhodou (dále jen CMP) a kraniocerebrálním traumatem, kteří jsou postiženi jazykovou poruchou. Vzhledem k tomu, že podobné symptomy se mohou vyskytovat i u klientů s vývojovou dysfázií, bylo by možné, aby logopedi využili některé pasáže této publikace i u těchto klientů. S trochou opatrnosti je možné pracovat podle uvedených metodických postupů i u jedinců mentálně retardovaných. Víme, že etiologie u těchto tří uvedených poruch řeči je odlišná. Logoped může individuálně posoudit, které pasáže a metodické postupy vybere a bude uplatňovat.

Asi třetina pacientů s CMP je postižena jazykovou poruchou. Předpokládáme, že vyšetření afázie provede logoped pomocí testu MASTcz, což je česká verze The Mississippi Aphasia Screening Test (MAST).

Předkládáme rozličná témata z každodenního života, u kterých budeme preferovat tyto metodicky rozpracované obsahy na procvičení řečových funkcí: spontánní řeč, opakování hlásek, slabik, slov, vět, souvětí, porozumění mluvenému slovu, reakce na slovní pokyny, pojmenování předmětů, početní řady, dny v týdnu, měsíce v roce, roční období, zpěv písně, text písně, rytmus a melodie, čtení hlásek, slabik, slov, vět, souvislého textu, reprodukce přečteného textu, psaní názvů obrázků, početní úkony, početní vztahy: větší, menší atd., osobní údaje, diktát slov, vět..., samostatné spontánní psaní, kreslení, malování, pozornost, paměť, abstrakce, analýza, syntéza, manipulační schopnosti, fluence při popisu obrázku, identifikace objektů, porozumění slovu, mluvené a čtené instrukci. Popřípadě logoped zařadí další témata a eventuality k procvičování řečových funkcí, které vyplynou z odborného vyšetření klienta.

Je zřejmé, že u pacientů s CMP, u klientů s vývojovou dysfázií a u mentálně retardovaných jedinců se některé závady a poruchy řeči částečně překrývají.

Logoped by měl při své práci uplatnit etický kodex a použít takové metody, které budou pro klienty přiměřené a povedou k jejich pozitivní motivaci.

Doporučujeme, aby pro práci s klienty byl pro každého zaveden osobní záznamový sešit, který bude sloužit k řešení úkolů, ke kresbám, psaní i k osobním přáním, steskům i k osobním intimním vyjádřením.

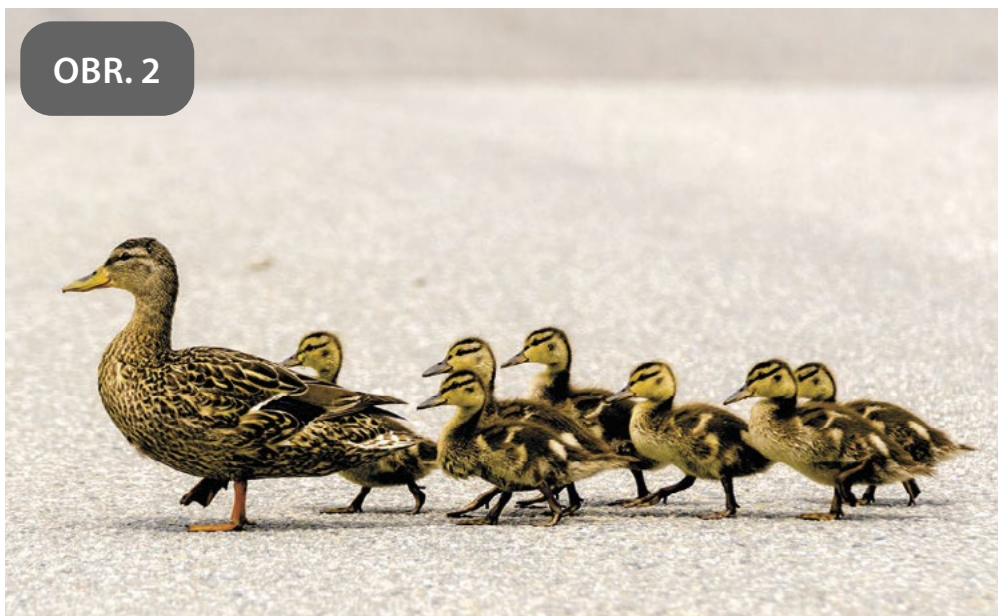
Upozorňujeme, že některé úkoly jsou pro samostatně se učící pacienty a klienty obtížné. Předpokládáme, že terapii prospěje navazování spolupráce s rodinnými příslušníky, logopedy, speciálními pedagogy a dalšími jedinci. Klienti se těmito styky budou lépe socializovat, navazovat kontakty a přijímat rady při řešení těžších úkolů. V případě, že by úkol nemohl být samotnými pacienty a klienty vyřešen, doporučujeme odložit řešení a znovu se k němu vrátit později.

1. RODINA

OBR. 1

OBR. 2

RODINA – Pokyny k terapii

- 1. Prohlédněte si obrázky a pojmenujte, co na nich vidíte.**
- 2. Doplňte do následujících slov chybějící písmena a slova zapište do pracovního sešitu:**

R – D I – A

M – T – A

O – E C

S – N

D C E – A

D Ě – – Č – K

B – B I – K A

3. Přečtěte otázky a odpovězte:

Kdo z vaší rodiny nikdy nevaří?

Kdo z vaší rodiny je nejstarší, kdo je nejmladší a kdo rád čte?

Kdo z vaší rodiny se ve škole nejlépe učil?

Spočítejte, kolik má kačena na obrázku malých potomků a kdo tam chybí?

4. Doplňte do následujících slov chybějící písmena:

K A Č – – A

K Á Č – T A

K A – E R

5. Nakreslete jednoho člena vaší rodiny.

6. Hledejte páry, spojte výraz z prvního sloupečku s odpovídajícím výrazem z druhého sloupečku:

A. DĚDEČEK

1. NETERĚ

B. BRATRANEC

2. SESTRĚNICE

C. VNUK

3. MANŽELKA

D. ŠVAGR

4. VNUČKA

E. MANŽEL

5. BABIČKA

F. SYNOVEC

6. PŘÍTELKYNĚ

G. TCHÁN

7. SNACHA

H. ZEŤ

8. TCHYNĚ

I. STRÝC

9. TETA

J. PŘÍTEL

10. ŠVAGROVÁ

7. Doplňte věty a napište je do pracovního sešitu:

Matka se jmenuje

Otec se jmenuje

Děti se jmenují

Příbuzní se jmenují

8. Odhadněte, kolik živých bytostí je na třech úvodních fotografiích 1 RODINA (aniž byste se na ně znovu podívali).

9. Napište, kolik let je každému členovi vaší rodiny.

10. Zazpívejte píseň, která se vám líbí.

11. Doplňte do vět vlastnosti uvedených osob:

Moje maminka je

Otec je

Dědeček je

Babička je

Děti jsou

**12. Napište, která písmena neobsahuje slovo
RODINA:**

**P, O, R, Y, W, G, I, D, S, C, M, N, E,
U, A, Z**

**13. Pokuste se vytvořit slova, která se rýmují
s následujícími slovy:**

RODINA

MAMINKA

TATÍNEK

BABIČKA

DĚDEČEK

SYN

**14. Pokuste se převyprávět pohádku, kterou
dobře znáte.**

**15. Doplňte slova ve větách, věty přečtěte
a napište do pracovního sešitu:**

To je mo – – rodina.

To je můj ta – – nek.

Moje ma – – – ka je ho – ná.

Můj bratr je chy – – ý.

Sestra je velmi he – ká.

2. NAKUPOVÁNÍ

OBR. 1

OBR. 2

OBR. 3

NAKUPOVÁNÍ – *Pokyny k terapii*

- 1. Prohlédněte si obrázky a popište, co na nich vidíte.**
- 2. Doplňte slova a napište je do pracovního sešitu:**

HOVĚ – Í MA – O

MAN – ARI – KA

POM – RA – Č

C – TRON

OVO – E

Z – LENI – A

MLÉ – O

3. Řekněte a napište názvy ovoce, které znáte.

4. Řekněte a napište názvy zeleniny, kterou znáte.

5. Spojte výrazy, které k sobě patří:

1. ČERVENÉ

A. RÝŽE

2. ČESNEKOVÁ

B. SÝR

3. DUŠENÁ

C. VÍNO

4. SVĚTLÉ

D. POLÉVKA

5. PERLIVÁ

E. MASO

6. POMERANČOVÝ

F. ZMRZLINA

7. SMAŽENÝ

G. DŽUS

8. VANILKOVÁ

H. VODA

9. VEPŘOVÉ

I. PIVO

10. ZELENINOVÝ

J. SALÁT